

п'яту частину *врожая* із землі єгипетської.

35 І нехай вони зберуть усе їстівне цих наступаючих добрих років, і накопичать зерно по містах *для* їжі під розпорядництво фараонове, і нехай зберігають *його*.

36 І буде та їжа на запас для землі на сім років голоду, що настане в землі єгипетській, щоб земля не загинула від голоду».

37 І до вподоби було це слово^D в очах фараона і в очах усіх слуг його.

38 І сказав фараон слугам своїм: «Чи знайдеться чоловік, як цей, у якому був би Дух Божий?»

39 І сказав фараон Іосифові: «Оскільки Бог відкрив тобі це все, то немає настільки розумного й мудрого, як ти.

40 Ти будеш над домом моїм, і твого слова буде слухатися весь народ мій. Тільки престолом я буду більший за тебе».

41 І сказав фараон Іосифові: «Дивись, я поставив тебе над усією землею єгипетською».

42 І зняв фараон перстень свій з руки своєї, і надів його на руку Іосифові, і одягнув його в шати з вісогну, а на шию йому поклав золотий ланцюг.

43 І повелів везти його на другій зі своїх колісниць і проголошували перед ним: «Поклоняйтесь!» І поставив його над усією землею єгипетською.

44 І сказав фараон Іосифові: «Я фараон, — і без тебе ніхто не підійме ні руки своєї, ні ноги своєї у всій землі єгипетській».

*Шлюб Іосифа з язичницею.
Сон фараона збувається*

45 І дав фараон ім'я Іосифові Цафнаф-Панеах¹, і дав йому за дружину Асенэфу², дочку Потіфера³, жерця

35 Бут.6:21; 41:48.

36 Бут.42:6; 47:14-15,19.

37 Пс.104:19; Іс.19:11; Дн.7:10.

38 Чис.27:18; Пов.34:9; Іов.32:8; Пр.2:6; Дан.2:11; 5:11, 14; 6:3.

39 Дан.2:11; 5:11.

40 Пс.104:21; Іс.22:15; Дн.7:10

41 Бут.42:6; Пс.105:21; Єр.40:7; Дан.6:3; Дн.7:10.

42 Есф.3:10; 6:8-10; 8:2,15; Єзк.16:11; Дан.5:7,16,29.

43 Бут.42:6; 46:29; Есф.6:9; 10:3.

44 Бут.42:15; Есф.10:2; Пс.104:22.

45 Бут.46:20; Есф.2:7; Єзк.30:17.

п'яту часть *урожая* с земли египетской.

35 И пусть они соберут всё съестное этих наступающих хороших годов, и накопят зерно по городам *для* пропитания под распоряжение фараона, и пусть хранят *его*.

36 И будет эта пища в запас для земли на семь лет голода, который настанет в земле египетской, чтобы земля не погибла от голода».

37 И угодно было это слово^D в глазах фараона и в глазах всех слуг его.

38 И сказал фараон слугам своим: «Найдётся ли человек, как этот, в котором был бы Дух Божий?»

39 И сказал фараон Иосифу: «Поскольку Бог открыл тебе всё это, то нет столь разумного и мудрого, как ты.

40 Ты будешь над домом моим, и твоего слова будет слушаться весь народ мой. Только престолом я буду больше тебя».

41 И сказал фараон Иосифу: «Смотри, я поставил тебя над всею землёй египетской».

42 И снял фараон перстень свой с руки своей, и надел его на руку Иосифа, и одел его в одежду из виссона, а на шею ему возложил золотую цепь.

43 И велел везти его на второй из своих колесниц и провозглашать перед ним: «Преклоняйтесь!» И поставил его над всею землёй египетской.

44 И сказал фараон Иосифу: «Я фараон, — и без тебя никто не поднимет ни руки своей, ни ноги своей во всей земле египетской».

*Брак Иосифа с язичницей.
Сон фараона сбывается*

45 И дал фараон имя Иосифу Цафнаф-Панеах¹, и дал ему в жёны Асенэфу², дочь Потифера³, жреца

41:45⁽¹⁾ tsof-nath' pah-nay'-akh – Цафнаф-Панеах, що означає у перекладі з єгипетської мови – «спаситель світу», або «спаситель життя», а з єврейської мови – «отричувач», або «відкривач сокровенного».

41:45⁽²⁾ aw-se-nath' – Асенéфа; що означає «служителька Неіфи», єгипетської богині мудрості.

41:45⁽³⁾ po'-tee feh'-rah – Потіфeр; що означає «той, хто належить сонцю».

41:45⁽¹⁾ tsof-nath' pah-nay'-akh – Цафнаф-Панеах, что означает в перев. с египетского языка «спаситель мира», или «спаситель жизни», а с еврейского языка – «обретатель» или «открыватель сокровенного».

41:45⁽²⁾ aw-se-nath' – Асенéфа; что означает «служительница Неифы», египетской богини мудрости.

41:45⁽³⁾ po'-tee feh'-rah – Потифeр; что означает «принадлежащий солнцу».

іліопольського. І пішов Іосиф по землі єгипетській.

46 Іосифові ж було тридцять років від народження, коли він став перед лице фараона, царя єгипетського. І вийшов Іосиф від лица фараонового, і пройшов по всій землі єгипетській.

47 Земля ж у сім років достатку родила з одного колосу повну жменю.

48 І зібрав він увесь хліб семи років, що був у єгипетській землі, і розмістив хліб по містах: у кожному місті розмістив хліб полів, що навколо нього.

49 І зібрав Іосиф вельми багато зерна, як піску морського, навіть перестав і рахувати, бо загубив навіть рахунок йому.

50 До настання років голоду в Іосифа народилися два сині, яких народила йому Асенефа, дочка Потіфера, жерця іліопольського.

51 І дав Іосиф ім'я первенцю своєму Манассія¹, тому що говорив він Бог дав мені забути всі муки² мої і весь дім³ батька мого.

52 А другому дав ім'я Єфрем⁴, тому що говорив він Бог зробив мене плідним у землі страждання мого.

53 І скінчилися сім років достатку, який був у землі єгипетській.

54 І настали сім років голоду, як сказав Іосиф. І був голод по всіх землях, а в усій землі єгипетській був хліб.

55 Але коли й уся земля єгипетська почала потерпати від голоду, то народ почав волати до фараона про хліб. І сказав фараон усім єгиптянам: «Підіть до Іосифа і робіть, що він вам скаже».

56 І був голод по всій землі. І відчинив Іосиф усі житниці, і став продавати хліб єгиптянам. Голод же посилювався в землі єгипетській.

57 І з усіх земель приходили до

илиопольского. И пошёл Иосиф по земле египетской.

46 Иосифу же было тридцать лет от рождения, когда он предстал пред лицо фараона, царя египетского. И вышел Иосиф от лица фараонова и прошёл по всей земле египетской.

47 Земля же в семь лет изобилия приносила из одного колоса полную горсть.

48 И собрал он весь хлеб семи лет, который был в земле египетской, и разместил хлеб по городам; в каждом городе разместил хлеб полей, окружающих его.

49 И собрал Иосиф весьма много зерна, как песку морского, так что перестал и считать, потому что потерял счёт ему.

50 До наступления годов голода у Иосифа родились два сына, которых родила ему Асенефа, дочь Потифера, жреца илиопольского.

51 И дал Иосиф имя первенцу своему Манассия¹, потому что говорил он Бог дал мне забыть все мучения² мои и весь дом³ отца моего.

52 А другому дал имя Ефрем⁴, потому что говорил он Бог сделал меня плодovitым в земле страдания моего.

53 И прошли семь лет изобилия, которое было в земле египетской,

54 и настали семь лет голода, как сказал Иосиф. И был голод во всех землях, а во всей земле египетской был хлеб.

55 Но когда и вся земля египетская начала терпеть голод, то народ начал вопиять к фараону о хлебе. И сказал фараон всем египтянам: «Пойдите к Иосифу и делайте, что он вам скажет».

56 И был голод по всей земле. И отворил Иосиф все житницы, и стал продавать хлеб египтянам. Голод же усиливался в земле египетской.

57 И со всех земель приходили

46 Бут.37:2; 1Цар.16:21; 3Цар.12:6,8; Пр.22:29; Дан.1:19.

48 Бут.6:21; 41:34.

49 Бут.12:2; 22:12; 32:18; Суд.7:12; 1Цар.13:5.

50 Бут.41:45; 46:20; 48:5,20

51 Пов.33:17; 1Хр.7:14; Пс.44:11.

52 Бут.17:6; 28:3; 46:20; 49:22

54 Бут.12:10; 41:30; Пс.104:16; Дн.7:11.

55 2Хр.20:9; Ін.2:5.

56 Бут.12:10; 42:6.

57 Бут.12:10;

41:51⁽¹⁾ men-ash-sheh' – Манассія, що означає «який змушує забути».

41:51⁽²⁾ aw-mawl' – страждання, мука, злигодні, карання, нещастя, горе, лихо, біда.

41:51⁽³⁾ bah'-yith – тут: дім (сімейство, рід, сім'я, родина).

41:52⁽⁴⁾ ef-rah'-yim – Єфрем, що означає «плодоносний».

41:51⁽¹⁾ men-ash-sheh' – Манассія, що означає «заставляючий забувати».

41:51⁽²⁾ aw-mawl' – страдание, мучение, бедствие, горе, несчастье, беда.

41:51⁽³⁾ bah'-yith – тут: дом (семе́йство, род, семья).

41:52⁽⁴⁾ ef-rah'-yim – Ефрем, что означает «плодоносный».